

7. A-agenda Algemeen

7.a Laatste Begrotingswijziging 2022

De **voorzitter** (mevrouw Van der Waart) heropent de vergadering.

Deze laatste begrotingswijziging omvat een bijstelling van de verwachte inkomsten en uitgaven in 2022 op basis van de huidige verwachtingen. In de voordracht worden drie nieuwe reserves ten behoeve van subsidieverlening ingesteld waarvan twee reserves onder de commissie NLG vallen. Te weten: Subsidies Laag Holland en Subsidies Cofinanciering Waddenzee.

De heer **Van Tiggelen** (PVV) heeft vragen over subsidies, maar hij begrijpt dat een aantal niet in deze commissie thuishoren en deze vragen zal hij elders stellen.

Mevrouw **Kapitein** (D66) heeft het beeld dat er veel minder is uitgegeven, meer in de reserves zit en minder uit de reserves is geput. Met name bij het programma Natuur gaat het om tientallen miljoenen euro's. Er is bijna 19 miljoen euro minder aan subsidies voor kwaliteitsimpuls, natuur en landschap uitgegeven. Dit is in de reserve gebleven en wordt wellicht volgend jaar of later uitgegeven. 26 miljoen euro voor natuurherstelmaatregelen is naar een technische reserve overgeheveld, niet gebruikt geld dus: SPUK-middelen voor herstel en ontwikkelingen, NNN en N-2000 26 miljoen euro meer storting en 23 miljoen euro minder onttrekking. Uit het antwoord op technische vragen hierover blijkt dat dit zeker nog in 2023 komt, maar dat dit door de huidige manier van begroten wordt doorgeboekt naar 2023. Gebiedsprocessen rondom stikstof zijn stilgevallen waardoor minder geld is uitgegeven. Dit is logisch, maar wel zorgelijk. D66 vraagt steeds om daadkracht, bij natuurrealisatie, bij de bodemdaling en bij de PPLG's. Het is begrijpelijk en goed dat de systematiek van begroten is gewijzigd en is verscherpt. Het pachtbeleid zal naar verwachting veranderen en zich meer gaan richten naar de eigen doelen van de provincie. Klopt dit beeld?

Mevrouw **Koning** (CDA) begrijpt dat veel van het begrote budget op groen en bereikbaarheid niet is uitgegeven. Ook is minder uitgegeven aan afwaardering van gronden dan verwacht. Vorige week is haar gebleken dat de vergoeding voor het afwaarderen van gronden van agrarisch naar natuur veel lager is dan in het verleden, wat het onaantrekkelijk maakt voor particuliere eigenaren om natuur te realiseren en het is ook niet conform marktprijzen. Is het mogelijk om de vergoeding voor het afwaarderen van gronden weer vast te stellen op 85% zoals voorheen het geval was?

Het budget van de voedselvisie is niet volledig benut. Wat ligt hieraan ten grondslag?

Welke plannen en verzoeken tot ondersteuning zijn ingediend en welke plannen worden gehonoreerd en welke niet?

De faunaschade is inmiddels opgelopen naar 12 miljoen euro. Van de jagersvereniging is begrepen dat de werkwijze voor het beheren van ganzen wat effectiever zou kunnen. Is de gedeputeerde bereid om met deze vereniging in overleg te gaan om te bekijken of er aanpassingen gedaan kunnen worden? Ook is een dringend verzoek gedaan om een ruimer kader te maken voor het budget dat beschikbaar wordt gesteld voor het benutten van de ganzen. In bepaalde periodes is het niet mogelijk om ganzen in de voedselketen op te nemen. Afvoer mag ook dan niet tot extra kosten

voor de jagers leiden, omdat dit hun vrijwillige werk extra zou belasten. Is de gedeputeerde bereid om naar een oplossing te zoeken?

De waterrecreatiesector heeft zwaar geleden onder de coronacrisis. Tijdens het Recreatie- en Toerismecongres van 7 november jl. is gebleken dat deze sector in Noord-Holland minder snel herstelt dan in andere provincies. Wordt onderzocht waardoor dit wordt veroorzaakt en is het college bereid de sector te ondersteunen richting herstel?

Statenlid **Bwefar** (GL) heeft vragen naar aanleiding van de Boerenlandpadregeling. De gelden hiervoor vloeien terug naar de algemene middelen, omdat het niet lukt om deze regeling in 2022 in werking te laten treden. Betekent dit dat er in 2022 geen vergoeding is voor de boerenlandpaden en dat er geen bij de provincie bekende schade is geweest het afgelopen jaar? De contractant zal een brief ontvangen voor de kerst waarin staat dat de vergoeding de komende vijf jaar in stand blijft, maar dat er enkele aanpassingen zijn op basis van ervaring en inzichten van de afgelopen jaren. Kan gedeputeerde verzekeren dat deze regeling uiterlijk in de eerste twee maanden van 2023 alsnog in werking zal treden? Als in 2022 geen vergoeding is geweest voor het openstellen van boerenland, zal deze dan in 2023 met terugwerkende kracht aan deelnemers worden terugbetaald?

Mevrouw **Jellema** (PvdA) schrikt van de faunaschade en zij vraagt zich af waar het plafond ligt voor budget hiervoor. PvdA sluit zich aan bij CDA inzake de vraag over ganzen die niet opgenomen kunnen worden in de voedselketen.

Mevrouw **Alberts** (SP) vindt het bijzonder dat de begroting twee weken geleden is vastgesteld en dat nu de eerste begrotingswijziging wordt ontvangen.

Mevrouw **Kapitein** (D66) merkt op dat de begrotingswijziging betrekking heeft op 2022 en de begroting die is vastgesteld 2023 betref.

Mevrouw **Alberts** (SP) weet dit, maar zij vindt het vreemd dat zo kort na vaststelling van een begroting er alweer een volgende wijziging is.

Een conclusie is dat veel niet is uitgegeven en in reserves is gestort en de vraag is waar het is misgegaan. Wat betreft faunaschade is het belangrijk om te bekijken hoe deze kan worden voorkomen. Wellicht betekent dit dat ander voedsel moet worden verbouwd.

Er wordt bijna 1,5 miljoen euro uitgegeven aan de hardware. Graag ontvangt mevrouw Alberts een specificatie.

Statenlid **Kostic** (PvdD) concludeert dat geld wordt besteed aan een stalaanpassing van de ligboxenstal. Voor welk doel wordt geld verstrekt voor een technische aanpassing?

Hoe wordt gewaarborgd dat de boerderijeducatie een afgewogen verhaal is?

Gedeputeerde **Loggen** legt uit dat de reserves onder andere groeien, omdat er capaciteit nodig is om de subsidie aan te vragen die er niet altijd is. De reserve watercreatie is een voorbeeld waarvan ondernemers hebben aangegeven dat het dit jaar niet lukt om een aanvraag te doen. De vraag waarom deze sector zich hier minder snel herstelt, zal door de sector zelf beantwoord moeten worden.

Gedeputeerde **Rommel** zegt dat het pachtbeleid zelf nog steeds een standaard afwaardering is zonder marktconforme toets waarbij onafhankelijk de werkelijke waardedaling wordt getaxeerd.

Mevrouw **Koning** (CDA) vraagt om een toelichting.

Gedeputeerde **Rommel** legt uit dat het verschil tussen de waarde van de natuurgrond en de waarde van de agrarische grond de werkelijke waardedaling is en wordt betaald.

Mevrouw **Koning** (CDA) memoreert dat het eerder om 85% van de waarde ging. Is dit principe helemaal losgelaten?

Gedeputeerde **Rommel** zegt dat het een standaard afwaardering is die geen marktconforme toets kent. Het percentage van 85% is haar niet bekend en dit krijgt zij zojuist ook bevestigd. Het pachtbeleid ging altijd richting de eigen doelen van de provincie, maar het wordt nu veel meer ingezet voor de transitie in de landbouw waardoor het een andere focus lijkt te hebben.

Mevrouw **Kapitein** (D66) heeft gevraagd of het beleid nog meer richting eigen doelen van de provincie gaat.

Gedeputeerde **Rommel** antwoordt dat alles altijd wordt ingezet voor de eigen doelen van de provincie.

De provincie is verplicht om faunaschade te vergoeden tot de belemmering die grondeigenaren wordt aangedaan om hun eigen gronden te beschermen. Dit is nu verhoogd van 5% naar 25%. De faunaschade is hoger uitgevallen, doordat de prijs van gras veel hoger is geworden.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) concludeert dat het om een inflatiecorrectie gaat.

Gedeputeerde **Rommel** beaamt dat het zo genoemd zou kunnen worden.

Naar de afvoer van kadavers van ganzen wordt gekeken. Met betrekking tot de werkwijze voor een effectiever beheer van ganzen zal gedeputeerde navraag doen bij de voorzitter van de Faunabeheereenheid.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) is aanwezig geweest bij een discussie over wie de eigenaar is van de geschoten ganzen. Wie acht de gedeputeerde hiervoor verantwoordelijk?

Gedeputeerde **Rommel** stelt dat volgens de regels de jagers het weghalen van de kadavers moeten regelen.

Mevrouw **Koning** (CDA) heeft begrepen dat op het moment dat de ganzen wel naar de voedselketen gaan, er een toeslag is. Als er geen vraag vanuit de voedselketen is en jagers de ganzen zelf moeten afvoeren, is het duurder en krijgen ze geen financiële vergoeding.

Gedeputeerde **Rommel** zegt dat de Faunabeheereenheid op dit moment bekijkt hoe dit beter kan en zij zal hiermee in overleg treden.

Gedeputeerde **Zaal** licht toe dat wat betreft boerenlandpaden dit jaar een overgangsjaar was waarin de zestien contractanten zijn voortgezet. In tien jaar tijd is één keer schade geweest van minder dan 1500 euro. De regeling wordt volgend jaar voortgezet, zowel voor de bestaande contractanten als voor eventuele nieuwe boerenlandpaden. Het streven is om deze voor de verkiezingen gereed te

hebben. PS zal hiervan op de hoogte worden gehouden.

De onderbesteding voedselvisie heeft vooral te maken met de subsidieregeling. Een aantal interessante aanvragen is gehonoreerd en hierover zal deze week bericht worden verzonden. Een aantal afwijzingen moet nog verbeterd worden en in sommige gebieden was er minder aanvraag dan verwacht. Er wordt geprobeerd om de regeling volgend jaar weer open te stellen, aangepast met de lessen die dit jaar zijn geleerd.

Gedeputeerde zal binnenkort met een update over boerderijeducatie komen.

De **voorzitter** concludeert dat de vragen over hardware en over de ligboxstallen schriftelijk worden beantwoord door GS.

Naar verwachting kan dit onderwerp door als hamerstuk naar PS. Als CDA of PvdD met een motie komen, zal het alsnog als bespreekstuk worden geagendeerd.